

#SOTEU #EUGreenDeal

AZ UNIÓ HELYZETE

2020

Nemzeti energia- és klímatervek: a tagállamok hozzájárulása az EU 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzéseikhez

A felülvizsgált EU ETS-hez kapcsolódó állami támogatásokra vonatkozó iránymutatás elfogadása

2020. szeptember 21

Háttér

A Bizottság elfogadta az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei 2021 utáni kereskedelmi rendszerének kontextusában az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerhez (ETS) kapcsolódó állami támogatásokra vonatkozó felülvizsgált iránymutatást, amely 2021. január 1-jén lép hatályba.

Az EU ETS az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló uniós politika sarokköve, és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás költséghatékony megfékezésének kulcsfontosságú eszköze. Az ETS szén-dioxid-árjelzéssel ösztönzi a vállalkozásokat a kibocsátások csökkentésére.

Mi az iránymutatás célja?

Az ETS-iránymutatás célja a „kibocsátásáthelyezés” kockázatának csökkentése. A kibocsátásáthelyezés azt jelenti, hogy a vállalatok a termelést az EU-n kívüli olyan országokba helyezik át, amelyek kevésbé ambiciózus éghajlat-politikát követnek, ami az EU-ban a gazdasági tevékenység csökkenését, világszinten pedig azt eredményezi, hogy az üvegházhatásúgáz-kibocsátás nem fog csökkenni.

Az iránymutatás lehetővé teszi a tagállamoknak, hogy ellentételezzék a kockázatnak kitett ágazatokban tevékeny vállalatoknak az EU ETS szén-dioxid-árjelzései miatt megemelkedett villamosenergia-árak egy részét (az ún. közvetett kibocsátási költségeket). Ezzel egyidejűleg elkerülhetővé válik a túlkompensáció és a verseny indokolatlan torzulása az egységes piacon.

„A zöld átállás megvalósításának alapköve az európai zöld megállapodás. Lényege az a küldetésünk, hogy 2050-re a világ első klímasemleges kontinensévé váljunk.”

Ursula von der Leyen, predsjednica Europske komisije

„Annak érdekében, hogy fenntartható módon küzdhessünk az éghajlatváltozás ellen és teljesíthessük a zöld megállapodásban foglalt célkitűzéseinket, áraznunk kell a szén-dioxid-kibocsátásokat, és ezzel egyidejűleg el kell kerülnünk a kibocsátásáthelyezést. Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerhez kapcsolódó állami támogatásokra vonatkozó felülvizsgált iránymutatás, melyet a mai napon fogadtunk el, e projekt fontos eleme.”

Margrethe Vestager, az Európai Bizottság ügyvezető alelnöke

Melyek az iránymutatás legfontosabb elemei?

A kibocsátásáthelyezés kockázatának csökkentése érdekében az elfogadott iránymutatás három fő elem köré épül:

ÁGAZATOK

Az iránymutatás a kibocsátásáthelyezés kockázatának leginkább kitett 10 ágazatra és 20 alágazatra összpontosít:

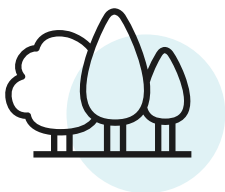
- a nemzetközi kereskedelemben intenzíven résztvevő ágazatokra,
- azon ágazatokra, ahol az energiaköltségeknek jelentős szerepe van és csak korlátozottan háríthatók át a magasabb villamosenergia-költségek,
- azon ágazatokra, amelyek haszonkulcsai nemzetközi szinten nyomásnak vannak kitéve,
- azon ágazatokra, ahol korlátozottak a lehetőségek az energiahatékonyság javítására.

AZ ELLENTÉTELEZÉS MÉRTÉKE:

A felülvizsgált iránymutatás 75%-os fix ellentételezési mértéket állapít meg (az előző ETS kereskedési időszak kezdetén megállapított mérték 85% volt), kizárja az ellentételezésből a nem hatékony technológiák alkalmazását, és a vállalatokat folyamatosan ösztönzi az energiahatékonyságra.

FELTÉTELESSÉG

Az ellentételezés feltétele, hogy a vállalatoknak dekarbonizációs erőfeszítéseket kell tenniük. Ezek közé tartozik például:

- energetikai auditok lefolytatása,
- az energetikai auditok alapján tett ajánlások végrehajtása,
- a fenntartható beruházások és a magánberuházások növekedésének elősegítése,
- villamosenergia-fogyasztásuk szénlábnomának csökkentése.

Az EU 2050-re klímasemleges lesz. E cél elérése érdekében támogatni kell az ipart az innovációban, hogy az uniós vállalatok globális szinten vezető szerepet tölthessenek be a zöld gazdaságban.

A felülvizsgált iránymutatás 2021. január 1-jén lép hatályba és a 2021–2030 közötti időszakban alkalmazandó. Azok a tagállamok, amelyek az ETS keretében állami támogatást kívánnak nyújtani a közvetett költségek ellentételezése formájában, a támogatási programjaikat be kell jelenteniük az Európai Bizottságnak az iránymutatás alapján.